

af disse Besvarelser kan danne sig en fuldtud paalidelig Mening om, hvorledes de Arealer, hvortil der søges Tilskud, se ud, som ogsaa over Forholdene i det hele vedrørende den enkelte Ansøger.

Konsulenternes (Opmaalernes) Virksomhed bestaar navnlig i at undersøge og opmaale de Arealer, hvortil søges Tilskud og derigennem yde den fornødne Kontrol. Da vi mangle de dertil fornødne Midler, have vi ikke hidtil kunnet gennemføre nogen omfattende egentlig Konsulentvirksomhed, hvor ønskeligt det end kunde være, men vi haabe, at det med Tiden maa lykkes os ogsaa paa denne Maade at være Hedeopdyrkerne til Hjælp.

Foruden den ved Konsulenterne ved Undersøgelse paa Stedet ydede Garanti og Kontrol lægge vi i ganske særlig Grad Vægt paa Lokalbestyrelsernes Erklæringer, idet vi gaa ud fra, at disse som stedkendte og særlig sagkyndige paa det Omraade netop ville være i Stand til at afgive velbegrundede Udtalelser om de Arealer, hvortil søges Tilskud.

Naar saaledes de enkelte Ansøgninger ere forsynede med de forlangte Erklæringer og Resultatet af Opmaalernes Undersøgelser ligeledes er paaført Ansøgningerne, gennemgaas de alle først af Selskabets Forretningsfører og senere af Hovedbestyrelsen. Fremkommer der ved disse Undersøgelser Tvivl om nogle af Ansøgningerne, undersøges Forholdene paa ny, og først naar alt er i Orden i Overensstemmelse med Selskabets Formaal og dets Vedtægter, indstilles vedkommende til Tilskud.

Vi haabe, at det gennem foranstaaende Oplysninger om, hvor grundigt Forholdene for hver enkelt Ansøgers Vedkommende undersøges, maa fremgaa, at der arbejdes saa omhyggeligt og paalideligt, som det overhovedet er muligt.

Med Hensyn til „Hedebruget“s Virksomhed bestaar denne, som i vort Andragende anført, dels deri at yde Hedeopdyrkerne et direkte Tilskud til Hedens Opdyrkning og dels paa anden Maade være Hedebonden behjælpelig, saaledes med gode Raad og Oplysning om den bedste Behandling af Heden ved dens Opdyrkning.

Idet vi med Hensyn til Resultatet af vor Virksomhed ganske kan henholde os til vort Andragende, skulle vi dog yderligere vedlægge en Fortegnelse over Lokalforeningerne og 4 Eksemplarer af Aarsberetning og Regnskab for 1908—09 og Budget for 1909—10 og tillade os følgende almindelige Udtalelse om vor Gerning:

Alle, som kende noget til Forholdene paa Heden, ville vide, hvor møjsommeligt og strengt Arbejdet med Hedens Opdyrkning er, og hvor haardt der maa slides for Udbyttet Dag efter Dag. Dertil kommer, at Hedeopdyrkerne ofte ere Mænd uden Midler, thi de, der have Penge, ere i Regelen ikke tilbøjelige til at flytte ud paa Heden, men ville hellere bo paa bedre Egne under gunstigere og bekvemmere Forhold, paa Egne, hvor der fra Statens og det offentliges Side bringes store Ofre f. Eks. gennem Jernbaner, Skoler o. lign. til Fremme af det almene Vel. Hedeopdyrkerne ere ikke hidtil begunstigede fra Naturens eller Samfundets Side, og kun ved utrolig Energi i Forening med smaa Krav til Livets Bekvemmeligheder har Hedebonden været i Stand til at klare sig.

Det er disse gode Kræfter — Hedeopdyrkerens Flid og Nøjsomhed —, Hedebruget gennem sin Virksomhed vil støtte, dels fordi en saadan Støtte er nødvendig og velfortjent for Hedeopdyrkerens egen Skyld og vil gøre deres Kaar lysere, men ogsaa fordi den Landindvinding, der finder Sted ved Hedens Opdyrkning, forøger Nationalværdien og derigennem tillige Evnen til i stedse stigende Grad at bære deres Del af Samfundets Byrder.

Og skønt Selskabet kun har virket i faa Aar, har der dog allerede været rig Lejlighed til at se gode Frugter af Arbejdet og de ca. 60,000 Kr., Staten har bidraget.

Disse 60,000 Kr. ere fordelte mellem ca. 3,000 Hedeopdyrkere, hovedsagelig Folk i smaa Kaar, for hvem det har været af stor Betydning at modtage en saadan Støtte til den første Behandling af Heden; det fremmer Hedeopdyrkingen, uden dog at forcere den, og det har den store Betydning, at der bliver Raad til at tilføre Jorden noget rigeligere af Mergel og Gødning, hvormed det hidtil ofte har knebet, fordi Hedeopdyrkeren har manglet Midler.

Hans Arbejdskraft er hans Kapital, men meget ofte har Udbyttet af hans Slid været ringe, fordi han savnede Kapital til at indkøbe og tilføre Jorden, hvad den skal have af Mergel og Gødning for at give tilfredsstillende Udbytte. Saaledes ere Forholdene. Men da Hedeopdyrkerne ikke uden Støtte ved egen Hjælp kunne komme